ORATIONES DVAE DE SANCTO IOANNE EVANGELISTA

HABITÆ IN CAPPELLA PONtificia ſub Pont. Maximis, Sixto V. & Innocentio IX.

PER EVNDEM DIDACVM del Caſtillo Salmanticenſem Doctorem Theologum.

PERMISSV SVPERIORVM.

ROMAE, Apud Aloyſium Zannettum. 1593.

ORATIO PRIMA, SIVE CONCIO HABITA IN DIE SANCTI IOANNIS EVANGELISTÆ

CORAM SANCTISSIMO DOmino Noſtro Sixto Quinto, per Didacum del Caſtillo Salmanticen. Doctorem Theologum.

A eſt (beatiſsime Pater) horum dierum veneranda, ſanctaq. lætitia, tantum omnium gaudium, tanta alacritas, vt vel cœleſtes illi ſpiritus, & Angelorum chori diuinis gloriæ hymnis pueri nobis dati natalem diem, angelico concentu celebrare non deſiſtant. [a] Quantum ergo, inquit Leo ille diuinus, lætari debet humilitas

a Leo ſer. 1. de natiuit.

hominum, cum tantum gaudeat ſublimitas Angelorum? Sed ad huius gloriæ, & gaudij amplitudinem ſpectat ſanctorum triumphus, clariſſima merita, inaudita felicitas, & maieſtas. Sicut enim [a] ad Dauidis Encomium attinebat, vt fortium virorum, quorum ipſe Princeps erat, nomina inſigniaq. facta, honorifica mentione colerentur: Dauid ſedens in Cathedra ſapientiſſimus Princeps inter tres, ipſe quaſi tenerrimus ligni vermiculus; ſic poſt delicati, ac tenerrimi Principis [b] nobis nati decãtatam gloriam, præclara fortium virorum facinora laudibus ſunt efferenda. Hic [c] etenim Rex Regum & Dominus dominantium cœleſtes illos proceres ſummo vult honore affici, & egregiã illorum victoriam, rerumq. geſtarum magnitudinem, & ſplendorem, ingenti Chriſtiani populi lætitia, memoria ſempiterna commendari. [d] Gaudeamus & exultemus (inquit ſacer Ioannes) & demus gloriam ei, quia venerunt nuptiæ agni, &

[a] 2. Reg. 23.
[b] Eſaia. 9.
[c] Apocal. 18. & 19.
[d] Apoc. 19.

vxor

vxor eius præparauit se,& datum est illi, vt cooperiat se byssino splendenti & candido. Byssinum enim iustificationes sanctorum sunt. Sed enim cum iustorum eximia merita,& præmia in omnium oculis referuntur, ingens est fideli populo causa lætandi. Quod si cum Sanctorum feriæ, diesque festi aguntur, laudatur [a] Deus in sanctis suis, magnaq. fit gaudij & alacritatis accessio; profecto dies hæc haberi debet celeberrima & optatissima, in qua [b] dilecti Ioãnis sacratissimum triumphum nobis proponit Ecclesia. Qui cum æterno Verbo præ aliis dulciter carus & amicus extiterit, magnumq. apud ipsum sit assecutus in coelis gradum honoris, eius apud nos solemnis memoria in terris summa exultatione debet illustrari. Cum autem huius sanctissimi viri amplitudinem, & gloriam paulo attentius libet contemplari; celebre illud Regis [c] Assueri factum venit in mentem, quod in sacro Ioanne expressum esse cumulatissi-

a Ps. 150.

b Ioan. 19. 21.

c Esther 6.

me video. Is enim Mardochæo illi tantopere de ſe bene merito, quemq. ipſe honoribus proſequi cupiebat, id honoris ſtatuit, vt veſte regia ornatus, impoſitoq. diademate, equo regio in mediam totius ciuitatis lucem veheretur, Aman nequiſſimo acclamante: Sic honorabitur, quemcunque voluerit Rex honorare.
a Eſaiæ 14. Nonne & ille de quo dicitur [a]: Quo modo cecidiſti de cœlo Lucifer, qui mane oriebaris: vel inuitus acclamare cogitur inſtar Aman, diuinum Ioannem tali eſſe dignum honore, & æterna, qua potitur, felicitate? Nonne & diadema ſuper ca-
b Sap. 5. put eius [b], qui cum ſummi doctoratus, & virginitatis meritis effulſerit, tum præclaræ ſapientiæ aureola corona meruit cohoneſtari, tum ſibi alteram non minus inſignem obtinuit, debitam ſcilicet virginitati? Huic enim quia caſtitate maxime excelluit, Chriſtus dominus in ſuo illo a-
c Ioan. 19. cerbiſſimo agone [c] cariſſimam ſimul & mæſtiſſimam matrē de alta cruce reſpi-

ciens, tamquã dilecto præ aliis discipulo fideliter commendauit, virginiq. discipulo custodiendam virginem sacratissimam tradidit. [a] Nonne & corona etiam aurea [b] de lapideq. pretioso super caput eius expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & ope fortitudinis, dum immortalem martyrum lauream, & si in tormentis non perierit, comparauit, cum inspectante Roma in ardens oleum demersus, diuq. igne cruciatus, purior, & vegetior exijt; postea in insulam Pathmos relegatus? Equo etiam regio vehebatur (equus enim Christi regis insignis animi eius dimissio est) qui summa cælestiq. animi summissione præditus [c] cum nobili esset genere natus, quam ob causam tempore Christi cruciatus, notus dicitur Pontifici, in pauperum numerum præclarum duxerit cooptari, & diuini magistri inhærens vestigijs [d] cordis discere humilitatem? Princeps quidem ille Regum Christus Iesus, cùm [e] ciuitatem illam amplissimam

a Eccli. 45.
b Psal. 20.
c D. Hieron. Epist. 16. ad Principiã, to. 1.
d Matth. 11.
e Matt. 21. Marci 11. Lucæ 19.

magna comitatus caterua Hebræi populi regia acclamatione, incredibiliq. alacritate intrauit, non feroci aut impatienti equo ferebatur, non triumphali curru & armatorum militum manu ſtipatus, ſed aſinæ inſidens, vt admirādum humilitatis nobis exhiberet exemplum. At cum nuptiali thalamo naturam ſibi copulauit humanam, & quod [a] numquam fuit humanis oculis viſibile, cœpit etiam & manibus eſſe tractabile, dum ſe diuinum ipſum verbum, morti tradidit, vt totum genus ſeruaret humanum, regali veſte indutum, immenſa ſcilicet dilectione & charitate hominibus ſe præbuit manifeſtum, vt memores huius exceſſus & eximij amoris [b] nos etiam veſtiti & non nudi inueniamur, & [c] diligamus etiam, quia ipſe prior dilexit nos. Nonne & hac veſte auro, gemmisq. micante B. Ioannem ornatum licet intueri, qui inter reliquos diſcipulos dilecti meruit ſibi nomen & gloriam vindicare? Hic [d] eſt diſcipulus, quē

a Leo ſer. 1. de natiuit.

b 2. ad Corinth. 5.

c 1. Ioā. 4.

d Ioan. 21.

dilige-

diligebat Iesus, *a* Puer Israel, & dilexi eum. Cui enim discipulorum Christus dominus plura exhibuit signa dilectionis? aut quæ sunt in aliquo ornamenta virtutum, quæ non in vno Ioanne cumulata reperiantur? ipse Apostolus, Euangelista, Martyr, Doctor, *b* virginitate potens, prophetiæ dono sublimis, ipse æterno verbo à secretis extitit, ipse *c* ascēdit in montem Thabor, ipse in sacratissima cœna Christo proximum locum obtinuit, quippe qui supra pectus Domini in cœna recubuit, ipse Christum interrogat quod alij non audēt: *d* Domine quis est qui tradet te? In *e* Resurrectione citius Petro præcucurrit, ac denique omnibus amoris & beneuolentiæ officijs condecoratur. Ex quo quantum Sanctissimus Ioannes charitate flagrauerit, facile erit perspicere. Decebat etenim (Beatissime Pater) vt qui Christianæ Reipublicæ gubernacula (onus Ætna grauius) suscipere debebat, qui puppim regere cla-

a Oseæ 11.

b S. Hier. de scriptoribus Ecclesiasticis & lib. 1. aduersus Iouinianum.

c Matth. 7.

d Ioan. 13.

e Ioan. 20.

uumque tenere, is virtute dilectionis maxime excelleret. Quamobrem Princeps Apostolorum Petrus, prius æquis diligenter ponderibus libratur, an charitate superet alios Apostolos, quàm ei Pontificia auctoritas concedatur. [a] Diligis me plus his? pasce agnos meos. Quid aliud rubri isti colores? Quid purpurea vestis, nisi amorem internum charitatemq. ardentem designant, qua tanquam regali veste ornati Apostolorum successores debent præfulgere? Quod [b] si Ephesi Episcopus egregijs virtutibus excultus acriter reprehenditur apud Ioannem, quòd charitatis feruorem amiserit, & illi dicitur: Memor esto itaque, vnde excideris, & age pœnitentiam: sin autem, veniam tibi cito, & mouebo candelabrum tuum de loco suo; Quid illi fieret si peccati turpitudine obcœcatus omnino à charitate defecisset? Nec decet solum charitate florere, sed crescere necesse est. Sancta enim illa quattuor [c] animalia, quorum

a Ioan. vlt.

b Apoc. c. 2.

c Ezech. 1.

pen-

pennæ iunctæ erant alterius ad alterum, in quo illorum charitas designatur, non reuertebantur, cum ambularent. Etenim in via domini non progredi regredi est. Quæ [a] retro sunt obliuiscens, ad priora extendens me ipsum, ad destinatum persequar brauium æternæ vocationis. Sed vt eo reuertatur, vnde nostra digressa videtur oratio, merito beatissimus Ioannes inter duodecim Apostolos cum [b] Iosepho inter duodecim Patriarchas debet cōparari. Dilectus præ ceteris Ioseph Patri. etiā erga Ioannem insignis fuit indulgentia Redemptoris. vterque exul: & Ioseph castitate insignis, & Ioannes hac etiam virtute sublimis. Iosepho dedit pater partem vnam extra fratres suos, & Ioanni contigit etiam modo quodam excellentiori pars vna extra fratres suos Apostolos, videlicet Prophetiæ donum. Ad hoc enim munus subeundum Ioannes in Apocalypsi [c] ascendit. Vocatur semper ad sublimia Ioannes, siue in mon

a Ad Philip. 3.
b Genes. 37.
c Apoc. c. 4.
Lucæ 9.

te, vbi [a] ſpecimen Chriſtus aperuit im-mortalitatis: ſiue in cœna, dum ſupra pectus illud recubuit [b], vbi ſunt reconditi theſauri ſcientiæ, & ſapientiæ Dei. Rapitur ſupra ſeipſum, [c] aſcenditq. in Libanũ, & medullam cedri tulit, ideſt interna rerum arcana, vt totum orbem ſuo vaticinio illuſtraret. Vere Aquila hæc diuina volatu aſcendit, [d] dum Verbum eſſe in principio, & quod Deus erat Verbum contemplatur, & iam capta altiſſima & nobiliſſima præda Chriſti diuinitatis in terris, ea fruitur indiſſolubili vinculo in in cœlis. Sic inquam (Beatiſſime Pater [e]) ſic honorabitur quemcumque voluerit Rex honorare, ſic [f] coronabitur, qui legitime certauerit. Hæc ſunt illa merita, quibus hominum vita breuiſſimis circumſcripta finibus ad infinitam memoriam propagatur: hæc iuſtorum præmia, quæ, vt nullo magnitudinis termino clauduntur, ita nullo ætatis ſpatio terminantur: ſed cum virtute ſint quodam modo infinita,

a Matth. 17. Ioan. 21.
b Ad Coloſſ. 2.
c Ezech. 17.
d Ioan. 1.
Geneſ. 45.
e Heſter. 6.
f 2. ad Timoth. 2.

ita duratione ſunt æterna. Hic beatorum triumphus, & quæ nec mente, nec cogitatione adũbrari poteſt felicitas. O beatiſſime Ioannes, te ipſum iam hac æterna felicitate fruentem appello, te ipſum iam æternæ gloriæ trophæis inſignem deprecari non deſinam; vt opem nobis obtineas diuinam, qua rerum cœleſtium cupiditate mirabiliter inflammati, ſic vitam hanc noſtram mortalẽ inſtituamus, vt eiuſdem gloriæ participes effecti, immortali in æternum perfruamur.

D I X I.

ORATIO SECVNDA, SIVE CONCIO HABITA IN DIE SANCTI IOANNIS EVANGELISTÆ

IN CAPELLA PONTIFICIA sub S.D.N. Innocentio IX. P.M. per Didacum del Castillo Salmanticen. Doctorem Theologum.

Onstituerat B.P. summus ille rerum opifex Deus hominem, quem suam effigiem multo consilio expressam esse voluit, in eo honoris & dignitatis gradu, vt in omnia, quæ infra cælum sunt, regium principatum teneret, pauloq. *a* minor ab Angelis effectus gloria & honore incredibili, omnes sibi subiectas naturas continens,

Gene.1.& 2.

a Psal.8.

earum

earum virtutibus quaſi coronatus incederet. Sed cum hæc erga ipſum apparerent diuinæ beneficentiæ & largitatis argumenta, [a] prima illa peccati labe coinquinatus eſt; quæ repens ac ſerpens per omnium quaſi ſtirpium radices, [b] fructus vitiauit vniuerſos, totamq. lætali veneno naturam infecit. Ex quo illa abiecta hu-miq. proſtrata ſuum ſplendorem & gloriam obſcurauit, homoq. miſer e gradu illo dignitatis, quem paulo ante ſumma cum laude obtinuerat, deturbatus, [c] comparatus eſt iumentis inſipientibus, & ſimilis factus eſt illis. [d] Optabat propterea vehementer Sponſa ab hac ſibi inuſta infamiæ nota eripi, in priſtinumq. honoris & dignitatis gradum vindicari. Optabat, vt Verbum illud, quod [e] in principio erat apud Deum, & in ſinu Patris, quaſi in abditis penetralibus, in forma Dei latebat, hominem indueret humanãq. naturam ſimul cum diuina in vnam colligaret Hipoſtaſim, vt ſub ſerui [f] habitu in ſimilitu-

a Geneſ. 3

b Rom. 5.

c Pſal. 8.

d Expoſitio illius loci cant. 8. quis te mihi det fratrem meum ſugentẽ vbera matris meæ.

e Ioann. 1.

f Rom. 8.

dinem

dinẽ carnis peccati incõmutabilis Deus è cœlo *a* peregre in huius mundi agrum profectus foras *b* ex augustissimo thalamo virginis egrederetur, *c* pannisque inuolutus inter acta cõditus præsepia vagitus ederet, sugeretq. vbera matris, per *d* quem nec ales esurit; & hominũ *e* frater factus homo *f* in terris cõspiceretur, atq. inter homines familiariter versaretur. Optabat deinde solum diuinum Verbũ foris inuenire, nõ Patrem, nec Spiritũ sanctum. solũ inquam, quoniã ad subsistentiam solius Verbi natura humana euecta est; ac denique ipsum deosculari exoptabat, vt *g* vtraque natura in suis proprietatibus permanente, tãta fieret vnitatis cõmunio, vt quicquid ibi est Dei, non esset ab humanitate disiunctum; quidquid autẽ est hominis, non esset à Deitate diuisum. Et *h* iam, inquit, fiet, vt nemo me despiciat *i*. Ad tantã etenim gloriã, & maiestatẽ assumpta est in diuino Verbo humana natura, vt quo altius attolleretur

a Matth. 25.
b Cant. 8.
c Lucæ 2.
d Sedulius de Christi natiuit.
e Paulus ad Hebr. 2. nam nõ confunditur fratres nos vocare qa ipse dicit nuntiabo nomẽ tuũ fratribus meis. Psal. 21.
f Baruch. 3. & Ioã. c. 1.
g D. Leo serm. 8. de natiuit.
h Cant. 8.
i D. Aug. in lib. de prædestinat sanctorum.

non haberet. Ideo in hoc ſolemni triũpho humanæ naturæ, in hac die lætitiæ, in qua licet oculis intueri diuinum illum Regem [a] Salomonem diademate inſignitum, quo coronauit illum mater ſua in die deſponſationis illius, [b] Angeli, imo & Angelorum exercitus ſuauiſſimo concentu, & harmonia modulantes cælo gloriam, & terris pacem, exaudiuntur: ſtella [c] nouæ claritatis apparuit, quæ illuſtrior alijs pulchriorq. ſyderibus facile in ſe intuentium oculos, animumq. conuerteret: qua [d] ſapientes Reges ad præſepe ducti, nullo iniqui Regis timore perculſi ad pedes eximiæ illius humanitatis proſtrati, præcioſiſſimaq. munera offerentes diuinum illi exhibent honorem: vt vere dictum ſit, *Quod iacebat in præſepio, & fulgebat in cælo*. Et iam nemo [e] me deſpiciat. Non tantum quoniam humana natura in Chriſto maximum ſplendorem & gloriam aſſecuta eſt; ſed etiam quoniam toti hominum poſteritati à ſuauiſſi-

a Cant. 3.
b Lucæ 2.
c D. Leo ſerm. 1. de Epiph.
d Matt. 2.
e Cant. 8.

mo Dei filio magna cælestium bonorum, honoris & dignitatis incrementa, tamquam à perenni bonorum omnium fonte sunt ita affluenter naturæ communicata, vt *a* vbi abundauit delictum, superabundauerit & gratia. Quod in vno sanctissimo Ioanne, cuius festum hodierna die aniuersario ritu celebrat Ecclesia, contemplari possumus expressum. *b* Ipse enim & Apostolorum dignitatem, & Euangelistarum gloriam, maximamque auctoritatem adeptus, Martyrum corona insignitus, diuinique Doctoris nomen, Propheticumque lumen consequutus, meruit etiam Virginum aureola, omniumque gratiarum genere amplificari. *c* Dedit siquidem Christus quosdam Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Euangelistas, alios vero Pastores, & Doctores ad consummationem Sanctorum, in opus ministerij, in ædificationem corporis Christi. Sed hæc omnia cælestia dona in vno

a Rom. 5.

b D.Hier. lib.1. aduersus Iouinianum prope medium.

c Ephes.4.

dilecto Ioanne Christus cumulatissime coniunxit; cuius animus in diuino illo Christi pectore tam eximium amorem ebibit. Ea sibi Christum Ioannes charitate deuinxit, vt communi omnium acclamatione diceretur Discipulus [a] quem Dominus dilegebat. Nec mirum, nam si in amore & beneuolentia mutuam animi coniunctionem spectes, ipse supra pectus [b] Domini in cæna recubuit. Magnum certe amoris & charitatis monimentum in celebri illo, & grandi conuiuio in quo sacrum Mysterium, & admirabile [c] Sacramentum est institutum; sic esse Christo proximum ac coniunctum. Non audet [d] Baptista sacrum Domini caput contingere, [e] Magdalena cum timore & tremore sacros pedes tangit; [f] Thomas, nisi iussus, manum non admouet ad latus; Ioannes autem vt dilectus, non petita venia in [g] sinu Christi recumbit. Si in amore voluntatum consensum consideres, ipse ad Domini [h] vocantis

a Ioan.13. 20.& 21.
b Ioan.13.
c Matth. 26.
d Matt.3.
e Lucæ 7.
f Ioan.20.
g Ioan.13.
h Matt. 4.

nutum

nutum desertis parentibus, abiectoque omni instrumento artis, quo vsque ad eum diem victitarat, nihilque de suo statu solicitus, totum se domini commissit voluntati. Si argumentum est singularis amoris magnum alicui credere thesaurum, preciosissimum, & singulare; de quo totius mundi pretium sumpsit, Ioanni *a* Christus commendauit, Castissimam suam matrem ac virginem. *b* Legauerat Dominus Petro claues Ecclesiæ, commisit Ioanni custodiam Mariæ: vtrique matrem tradidit, vtrique cælum: Mater Christi Maria, Ecclesia mater Christiani populi. Dicit Dominus Petro: Tibi dabo claues regni cælorum. Numquid Beata Maria cælum non fuit, in qua tota plenitudo diuinitatis permansit, quæ clausit vtero suo, quem cæli capere non poterant? Tantum igitur diuinus Ioannes virtute castitatis excelluit, vt tali fuerit dignus honore, & eximiam hanc præ alijs beneuolentiam sibi

a Ioã. 19.
b Matth. 16.

conci-

conciliauerit Redemptoris. Maxime enim gaudet hic dilectus Ecclesiæ inter virgines versari, ac mente, & corpore incorruptos, [a] qui pascitur inter lilia, flores candidissimos, quo vitæ puritas, & castitas designatur. Quorum primis Ecclesiæ temporibus magna fuit copia Christo gratissima, vt etiam numerosissimam postremis temporibus fore à Ioanne prædictum est in [b] Apocalypsi, cui visus est Christus in specie agni supra montem Sion stare, centum quadraginta quatuor millibus stipatus, quorum concentus edebat vehementem sonum, qualis existit ex multarum aquarum impetu, cum saxis aut rupibus illissæ franguntur; aut tamquam vocem tonitrui magni, sed harmoniæ & suauitatis plenissimam, & eam sicut citharizantium in citharis suis. Illorum enim sonus, vocesque gratissimæ ad aures Agni immaculati accidunt, [c] qui in carne degentes, extra carnem vixerunt, qui cum non sint

a Cant. 6.

b Exponitur caput Apoc. 14.

c Rom. 8. 2. ad Cor. 10.

cum

cum mulieribus coinquinati, ſequuntur Agnum, quocumque ierit. Sed non modo perhonorificum, verum etiam vtile Ioanni fuiſſe videndum eſt, quod eius fidei Dei mater honorifico [a] filij iuſſo fuerit commiſſa, tantoque temporis ſpatio cum ipſa commoratus ipſe fuerit. Si olim [b] Deus Obededom larga benedictione compleuit, quod in ſuam domum arcam Domini recepiſſet, qui veram fœderis, & propitiationis arcam, Dei videlicet matrem, tot annos apud ſe habuit, quam exiſtimauimus benedictionem, afluentemque diuinæ gratiæ copiam fuiſſe conſequutum? Si amorem ſummum excitat pro amico aduerſa tolerare (nam [c] qui amicum poſſidet, in tentatione debet eum poſſidere) Ioannes [d] aſtitit iuxta crucem Chriſto morienti, exilium in inſula Pathmos pro Chriſto, fideque ſuſcepit, acerbum ac letale poculum lætus [e] ebibit, dolium feruentis olei incredibi virtute ſuperauit. Si deni-

a Ioan.19.

b 1.Reg. 12.
2.Règ.6.

c Eccl. 6.
d Ioan.19.
e Hier. li. 1. aduerſus Iouinianũ refert hoc ex Tertulliano.

que beneuolentiæ ſignum eſt occulta atque arcana aperire, quæ Chriſtus à patre didicit, & [a] non ſeruis, ſed Apoſtolis magna ſibi familiaritate coniunctis Chriſtus libentiſſime credidit: dum tamen omnes velut ventorum turbine pro cognoſcendo magiſtri ſui proditore ſolliciti agitarentur, [b] eum ſoli Ioanni indicauit. Neque hoc tantum, ſed dum ſupra pectus recubuit, in quo ſunt reconditi theſauri ſcientiæ, & ſapientiæ Dei, quam ſcientiam hauſit, quàm variam, ſublimem, diuinam? Iam non miror, P. B. ſi [c] reconditum Trinitatis myſterium præ omnibus expreſſit (Aquila enim, teſte Ezechiele, [d] erat deſuper ipſorum quatuor) ſi abditiſſimum Dei conſilium de futuro Eccleſiæ ſtatu per varia temporum curricula vſque ad extrema, cæleſti quodam lumine illuſtratus edidicit atque deſcripſit: librum ſiquidem ſapientiæ, immo & ſapientiam ipſam deuorauit, id eſt mente & cogita-

a Ioan. 15.
b Ioan. 13.
c Ioan. 1.
d Ezech. 1.

tione

tione percepit. Habebat etenim magnus consilij Angelus, [a] quem Ioannes vidit, nube scilicet humanitatis amictum, & Iris arcus propitiationis in capite eius, quia Deus [b] erat in Christo mundum reconcilians sibi: habebat inquam in manu librum scientiæ & præscientiæ Dei: quo (vt sibi impositum fuerat) deuorato, [c] impleuit eum Dominus spiritu sapientiæ & intellectus, ipsumque dulcedine quadam sicut mellis, dum in ore eius esset, affecit; [d] dulcia enim faucibus eloquia Dei sicut mel ori, dicit Dauid. Attamen tunc cum imminentia Ecclesiæ mala illi inter alia sunt reuelata, & veluti digito demonstrata, ad ventremque peruenerunt, hoc est intellectu altius considerarentur: cœpit amaricari, id est indignatione quadam & solicitudine angi: sicut Ezechieli dictum fuisse legimus, dum etiam alium sapientiæ inuolutum librum deuorauisset: [e] Abij, inquit, amarus indignatio-

a Exponitur caput. Apoc.10.

b 1.Cor.5.

c Esaiæ. 11. Ecclesiast. 15.

d Psalm. 118.

e Ezec.3.

ne ſpiritus mei : venterque ibi intelle-
ctum ſignificat. Nam ſapientia dicitur [a] pulchra, cum in ventre accipitur, & Chriſtus [b] ex vtero Patris, id eſt, mente paterna, ante luciferum dicitur genitus. Hoc igitur diuinæ ſapientiæ libro educatus ſanctiſſimus Ioannes tantam diuinarum, futurarumque Eccleſiæ rerum cognitionem acquiſiuit, vt omnes ab eius ore penderent, dum in inſulam Pathmos relegatus plurimos ſuauiſſimo ſuo ſermone deliniret, doceretque vitæ perbreuem eſſe curſum, gloriam vero ſempiternam eorum. Qui cucurrerunt poſt vnguentorum odorem, & Chriſto nomen dederunt. Gentes ibi immanitate efferatas emolliuit, imperitas erudiuit, ſuperſtitiones decerpſit, inſerenſque religionem, aperuit iter ad cælum, ac denique laborum perpeſſione clarus ſe totum Deo tradidit & conſecrauit, vt cæleſti aurea corona, eaque præſtantiſſima donaretur. [c] Regnum etenim cælorum

a *Eccleſiaſt.2.*
b *Pſalm. 109.*
c *Matt.11. Lucæ 6.*

vim

vim patitur, & violenti rapiunt illud, nec vllo alio pretio ait S. August. [a] quam te ipso poteris comparare: te da & habebis illud. Christus Iesus æterni Patris Filius semetipsum tradidit, vt te in Regnum Deo Patri acquireret, & tu te ipsum da, vt sis regnum eius, ac non regnet peccatum in mortali tuo corpore, sed spiritus in acquisitionem vitæ.

a S. Aug. in serm. 2. de omnibus sanctis.

DIXI.

